

# De offers

## Leviticus 1-5

---

### Inleiding

De vier offers of beter gezegd vijf, als men rekening houdt met de onderverdeling van zond- en schuldoffer, vormen de inleiding tot het boek Leviticus. Omdat op de offers het priesterschap is gebaseerd – het onderwerp van dit boek – zijn zij het middel om tot God te naderen in de tabernakel. Deze offers kunnen worden verdeeld in 2 groepen:

De eerste groep omvat drie offers:

- het brandoffer;
- het graanoffer (spijsoffer);
- het dankoffer (vredeoffer).

De tweede groep bevat twee offers:

- het zondoffer;
- het schuldoffer.

De eerste drie offers zijn vrijwillige offers voor de HERE. Het kenmerkt het offer van Christus, die Zich uit vrije wil aan God heeft opgeofferd. Het waren offers tot een aangename geur voor de HERE.

Het brandoffer werd in zijn geheel op het altaar verbrand. Het steeg op tot een aangename geur voor de HERE. God alléén had er deel aan. In Leviticus 2 kreeg de offeraar een deel van het graanoffer. En in Leviticus 3, bij het dank- of vredeoffer, kregen ook de aanbieder<sup>1</sup> en de priester er een deel van.

### Leviticus 1

Het brandoffer, dat in zijn geheel aan de HERE werd geofferd, was een vrijwillig offer en kwam overeen met het vrijwillige offer van Christus, die zich als offer aan God aanbood om Zijn wil te doen (Hebr. 10:7, 9). *“Daarom heeft de Vader Mij lief, omdat Ik mijn leven*

---

<sup>1</sup> Aanbieder. Om het onderscheid duidelijk te maken tussen degene die het offer(dier) *aanbiedt* aan de priester en de priester die het opoffert, is gekozen voor: ‘aanbieder’; en als het de priester zelf betreft voor ‘offeraar’.

*afleg, opdat Ik het weer neem. Niemand neemt het van Mij, maar Ik leg het uit Mijzelf af; Ik heb macht het af te leggen en heb macht het weer te nemen. Dit gebod heb Ik van mijn Vader ontvangen”* (Joh. 10:17, 18). Hij doet dit voor God, om Hem te verheerlijken, temidden van zondige mensen om die te redden, maar bovenal om God de eer te geven, die onteerd was door de zonde. Het offer van Christus is dus in de eerste plaats op God gericht. Maar wij genieten er ook van, want het is onmogelijk, dat iemand, die door Christus God mag naderen, niet ontvangen zou worden.

De aanbieder, die een vrijwillig offer bracht, kwam daarmee, *“zodat het voor hem ten goede zal komen door verzoening voor hem te bewerken”* (Lev. 1:4). Hij bracht het offerdier bij de ingang van de tent der samenkomst en legde zijn hand op de kop van het slachtoffer om er zich a. h. w. mee één te maken. Maar dichterbij kon hij niet naderen. Hij vond verzoening op grond van het offer, waarvan de aangename geur opsteeg tot God. Verzoening betekent hier het bedekken van de zonden. Al onze zonden zijn bedekt, omdat het offer door God is aangenomen. Wat wij waren komt niet in meer in gedachtenis voor God. De volmaaktheid van het offer (heenwijzend naar Christus!) staat daar garant voor. In deze offers, die slechts schaduwbeelden zijn van wat komen zou, komt tot uitdrukking de oneindige rijkdom van genade van de persoon van Christus.

Dit gegeven vindt thans haar toepassing in de eredienst. De aanbidder komt met het brandoffer, maar heeft daar zelf geen enkel deel aan. Het offer is helemaal voor God. Alles wordt verteerd. Het stelt de Here Jezus voor die Zichzelf opoffert aan God op het kruis; de plaats van zonde en oordeel.

De aanbieder komt niet altijd met hetzelfde offer. Soms is het een rund of een stuk kleinvee, soms een vogel. De keuze van hem voor het type brandoffer geeft een beeld van de waardering die het offer van Christus heeft voor degene, die dit offer in de eredienst aanbiedt. Waarvan God het meest geniet is misschien datgene, waar wij het minst van genieten. De oorzaak is mogelijk daarin gelegen, dat wij dikwijls weinig leven in overeenstemming met de gedachten van God omtrent het offer van Zijn Zoon.

De waardering van het offer van Christus kan o. m. uitgedrukt worden in het offeren van vogels. Hier vinden we vrijwel dezelfde uitdrukkingen als die bij het zondoffer worden gebruikt. Hij, die offert, ziet er meer in wat het voor hemzelf betekent, dan wat het voor God inhoudt. Toch wordt zijn offer aangenomen. *“Het is een brandoffer, een vuuroffer, een aangename geur voor de HERE”* (Lev. 1:17).

Als wij in de eredienst zo tot God naderen zijn wij alleen bezig zijn met hetgeen Christus voor òns gedaan heeft en niet met wat Hij voor God gedaan heeft. Toch stijgt dit offer als een aangename reuk voor God op. Wij lijden verlies vanwege de beperktheid van ons inzicht in het offer, maar God verliest er niets door, want de aangename geur blijft voor Hem dezelfde, omdat Hij ook in dit beperkte offer Christus ziet.

## Leviticus 2

Hier hebben de hogepriester en zijn zonen – dus het hele priesterdom, dat a. h. w. onze positie voor God afschaduwet – zijn deel aan het offer. Aäron en zijn zonen eten wat overblijft van het graanoffer. Maar alleen de priesters hebben er deel aan, het volk niet. Wij hebben veelal weinig waardering voor het brandoffer, een middelmatige waardering voor het graanoffer, weinig waardering van het dankoffer en al helemaal geen waardering voor het zond- en schuldoffer. Eigenlijk dienen we ons de vraag te stellen: hoe vaak zijn we bezig met de volmaaktheid van Christus, met de Persoon die Zichzelf opgeofferd heeft?

Leviticus 2 spreekt in de eerste plaats over die Persoon, die geofferd is en vervolgens over de daad van het offeren. Als we ons niet met Hem voeden zal heel ons praktische leven de gevolgen daarvan ondervinden. Wij moeten Zijn vlees eten, Zijn bloed drinken en ons voeden met Zijn offer. Symbolisch doen we dit aan de Tafel van de Here. Dit kan pas plaatsvinden nadat iemand tot geloof is gekomen en weet met God te zijn verzoend. Alleen dan kan er sprake zijn van aanbidding. We moeten ons voeden met de Persoon van Christus. Hij is het ware brood uit de hemel neergedaald. Daarvan spreekt Leviticus 2.

Wij voeden ons met Christus, die uit de hemel is neergedaald en die tot in het diepst van Zijn wezen het oordeel van God heeft gesmaakt. Het oordeel dat Christus heeft ondergaan en als gedenkoffer en graanoffer een aangename geur voor God is geweest. Leviticus 2 stelt Christus voor in al de kenmerken van Zijn volmaakte Persoon als mens, die in het vuur van het oordeel op de proef is gesteld. Het zondoffer kon niet tot een aangename geur voor de HERE zijn, vanwege de zonde. Alleen het vet van het slachtoffer dat werd geofferd was voor God tot een aangename geur.

In het spijsoffer kwam geen zuurdeeg. Dat mocht nooit deel uitmaken van de offers op het altaar. In sommige dingen die God werden aangeboden kwam het wel

voor. Bijvoorbeeld in de beweegbroden die 50 dagen na het offer van de eerstelingen voor het aangezicht van de HERE werden bewogen en aangenaam voor Hem waren. Men bracht op het pinksterfeest 2 broden vermengd met zuurdeeg, die de Gemeente voorstelden als resultaat van de opstanding van Christus. Het meel van die broden was vermengd met zuurdeeg, omdat dit het menselijke aspect van de Gemeente voorstelde. Maar dit offer werd niet op het altaar verbrand.

Wanneer in Leviticus 2:14 gesproken wordt over *“een graanoffer van de eerste vruchten”* moeten we niet denken aan wat wij vruchten noemen. Het is de vrucht die voortkomt uit de opstanding, nadat de graankorrel (Christus) eerst was gestorven en in de aarde was gelegd. Koren als tarwe, gerst, haver enz. zijn vruchten van de aarde en geven een beeld van wat de aarde in veelvoud voortbrengt. *“Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: als de tarwekorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij alleen; maar als zij sterft, draagt zij veel vrucht.”* (Joh. 12:24). Dat is het beeld waar het in Leviticus 2 om gaat.

Spreeken over de volmaaktheden van Christus voert ons naar het altaar. Daar wordt alles beproefd door het vuur van het oordeel. Dit vuur beproeft de Persoon van Christus als mens in al zijn hoedanigheden. Hij wordt daar in die beproefing bevonden als een reukwerk van aangename geur voor God.

Wij zouden ons veel moeten voeden met Christus als mens op aarde, zoals de Evangelieën Hem ons voorstellen. Zij, die dit doen, zijn een aangename geur voor Christus. Waarom? Omdat het feit dat men zich voedt met de volmaaktheid van Christus als mens in Zijn zedelijke volmaaktheid invloed heeft op ons praktische leven. Leviticus 2 toont ons in beeld, dat we in alle omstandigheden van het leven ons moeten voeden met dit brood uit de hemel in al Zijn volmaaktheid.

Leviticus 2:1 toont ons het graanoffer als een geheel. *“Wanneer een persoon de HERE een graanoffer als offergave aanbiedt, moet zijn offergave meelbloem zijn. Dan moet hij er olie op gieten en er wierook op leggen.”* De eerste drie verzen vormen de algemene gedachte; de bijzonderheden worden in de volgende verzen vermeld. Het meelbloem met de olie en het wierook wordt door de priester als een gedenkoffer op het altaar gebracht en gaat in rook op als een aangename geur voor de HERE. Het graanoffer kan ook een baksel uit de oven of uit de pan zijn of van de bakplaat. Het wordt in stukken gebroken en met olie bestreken, maar stelt in alle opzichten een volmaakt offer voor. Dit hoofdstuk stelt ons het leven van Christus voor de aandacht. Het brengt ons naar het kruis, waar de volmaaktheid van Zijn leven ten volle geopenbaard wordt op het moment dat Hij Zijn geest overgeeft aan de Vader. Dit hoofdstuk laat ons de volmaaktheid zien van Zijn Persoon. Hij, die het middelpunt is en zal zijn van onze eeuwige aanbidding. Het kruis toont de volmaaktheid van Zijn verlossingswerk werk dat Hij voor u en mij heeft volbracht.

De olie is een beeld van de Heilige Geest. Het offer werd in aanraking met de olie gebracht. *“En wanneer u als offergave een graanoffer aanbiedt dat in de oven gebakken is, moeten het ongezuurde koeken van meelbloem zijn, met olie gemengd, en ongezuurde platte koeken, met olie bestreken.”* (Lev. 2:4). En *“Breek het in stukken, en giet er olie op. Het is een graanoffer”* (Lev. 2:6).

In vers 1 offert men meelbloem. Dit stelt Christus voor als mens in al Zijn volmaaktheid. Men begiet het met olie, dat is de Heilige Geest.

In de ongezuurde koek zien wij Hem, die door de Heilige Geest werd verwekt. In het offer was de olie met het meelbloem vermengd. Het vormde daarmee een geheel. Maar er was nog meer. Hij, die het offer brengt, giet olie daarop. Dit is verwerkelijkt toen de Heilige Geest in lichamelijke gedaante op Christus neerdaalde bij de doop door Johannes (Matt. 3:16).

Daarna voegde de priester er wierook aan toe. *“En één van hen moet een handvol nemen van die meelbloem en die olie, met al de bijbehorende wierook, en de priester moet dit als gedenkoffer ervan in rook laten opgaan op het altaar. Het is een vuuroffer, een aangename geur voor de HERE. Wat nu van het graanoffer overblijft, is voor Aäron en zijn zonen”* (Lev. 2:2, 3). Onder de drie bestanddelen die geofferd werden was er één alleen voor God bestemd, net zoals dat gold voor het brandoffer van Leviticus 1. Dat was de wierook. Daar had de offeraar geen deel aan. De heerlijkheid van de persoon van Christus steeg als een aangename geur op en was alleen voor God bestemd. Maar de priesters mochten zich voeden met wat overbleef. Aäron en zijn zonen hadden deel aan de meelbloem en aan de olie, evenals wij deel hebben aan Zijn natuur en aan Zijn Geest, omdat wij kinderen van God zijn, uit God geboren. We kunnen groeien in geloof ons leven lang door ons met Christus te voeden. Wij kunnen ons voeden met Hem, die als verheerlijkte Mens nu in de hemel verblijft. Dat is, in beeld, de betekenis van het manna in de gouden kruik, verborgen in het binnenste van de ark. Hij is ook daarboven ons voedsel. *“Wie overwint, die zal Ik geven van het verborgen manna”* (Op. 2:17).

Alle kenmerken van de Persoon van Christus als mens zijn voedsel voor de gelovigen tijdens hun leven. Dit betreft zowel Zijn werk op het kruis als Zijn verblijf in de heerlijkheid. Is het voorbeeld van Zijn volmaakte mensheid dat Hij ons heeft nagelaten de drijfveer van ons christelijk leven? Drukken wij Zijn voetstappen en blijven wij in Zijn spoor? *“Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem”* (Joh. 6:56). In het Johannesevangelie houdt het woord drinken geloven in. Wij moeten ons voeden met Christus, zoals Hij geweest is in Zijn sterven op het kruis voor onze zonden en Hem aannemen om het nieuwe leven te verkrijgen. *“Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: tenzij u het vlees van de Zoon des mensen eet en zijn bloed drinkt, hebt u geen leven in uzelf. Wie mijn vlees eet en mijn bloed drinkt, heeft eeuwig leven”* (Joh. 6:53, 54). Wij kunnen geen deel hebben aan het eeuwige leven dan

door het geloof dat de dood van Christus ook de dood betekent van onze oude mens. Dit aan te nemen in geloof is het uitgangspunt voor eeuwig leven. De meelbloem met olie gemengd spreekt van de geboorte van Christus. De zalving met olie is de doop met de Heilige Geest voor Zijn dienst. In de Gemeente zijn alle gelovigen priesters. Wij zijn een heilig priesterschap geschaard rondom onze grote Hogepriester, Jezus Christus, die het ware spijsoffer voor ons is.

Één van de drie bestanddelen, die het spijsoffer vormden, was geheel voor de HERE. De wierook. Dat herinnert ons aan Psalm 16, waar wij de volmaakte mens zien neergedaald in vernedering te midden van de mensen; afhankelijk van God, zich eenmakend met alles wat nederig is en Zijn weg vervolgend in volmaaktheid. Hij hoeft niet te strijden tegen de macht van het kwaad. Hij wandelt in volmaakte heiligheid. Over verzoeken wordt niet gesproken. Het graf wordt alleen genoemd om duidelijk te maken dat God Zijn Heilige daar niet zal achterlaten. Hij staat op uit de doden om Zich daarna voor God te stellen als beloning voor Zijn bewonderenswaardige wandel. De omstandigheden keerden zich tegen Hem, maar Hij was er boven verheven. Zijn getuigenis stijgt als wierook op voor God.

De priester giet olie op het spijsoffer (Lev. 2:1). De olie is een beeld van de Heilige Geest, die Christus in alles leidt. Nu zijn we niet meer in Psalm 16, maar komen bij het kruis. In Leviticus 2 stelt het graanoffer Christus voor, de volmaakte mens gedurende heel Zijn leven op aarde. Die volmaaktheid wordt ten volle geopenbaard op het kruis. Daar wordt Hij blootgesteld aan het vuur van het altaar en Zijn offer stijgt op als een aangename geur voor God *“Christus, die door de eeuwige Geest zichzelf vlekkeloos aan God heeft geofferd”* (Hebr. 9:14). Hij komt op het kruis als het meelbloem, met olie gezalfd en bedekt met wierook. Hij ging in volmaaktheid Zijn weg op aarde in volkomen afhankelijkheid van God.

Aan het eind van Leviticus 2:3 staat: *“Het is het allerheiligste van de vuuroffers van de HERE.”* Als over het brandoffer gesproken wordt, worden deze woorden niet gebruikt. Maar hier is het de Persoon die zich vrijwillig aan God opoffert in al Zijn volmaaktheid als mens op aarde. In Lev. 2:10 vinden we dezelfde gedachte: *“Het is het allerheiligste van de vuuroffers van de HERE.”* Zo ziet God dit offer van de volmaakte Mens op aarde. Dat is belangrijk! *“- zo geschonden was Zijn gezicht, meer dan van iemand anders, en Zijn gestalte, meer dan van andere mensenkinderen - Deze mens, zo zeer misvormd, niet meer, menselijk”* (Jes. 52:14). *“De arme”,* zoals Hij in de Psalmen wordt genoemd. Deze mens, niet geacht en als verachtelijk beoordeeld door de mensen en van wie men zei, toen Hij nog onder hen wandelde: *“Is Deze niet de Zoon van de timmerman?”* (Matt. 13:55). en *“Hij heeft Beëlzebul; en: Door de overste van de demonen drijft Hij de demonen uit”* (Marc. 3:22). Deze Mens noemt God, als Hij zich bevindt op het kruis, waar Hij tot zonde werd gemaakt: *“allerheiligst”*.

In Leviticus 2:4-10 is het niet meer een handvol meelbloem in zijn natuurlijke toestand, dat geofferd wordt. Het is nu meelbloem dat een behandeling heeft ondergaan. Het heeft op een bakplaat gelegen (vs. 5), of het is in stukken gebroken (vs. 6), of het is in een pan gebakken (vs. 7). Deze meelbloem is op twee manieren bewerkt Eerst met olie gemengd en gekneed en daarna bereid in de oven, op de bakplaat of in de pan. Men maakt er verschillend gevormde koeken van. Dat spreekt van Christus, die op velerlei wijze beproefd is. Deze koeken moesten nadat ze gebakken waren door de priester op het altaar worden gelegd, waarna ze verteerd werden als een vuuroffer, een aangename geur voor de HERE. Het gaat om de beproevingen, waardoor Christus is gegaan als mens. Denk aan de haat van mensen, Zijn droefheid over Jeruzalem, het tevergeefs zoeken naar vrucht bij de mens, geen plaats hebben om het hoofd neer te leggen, enz. Dat is waar het vuur van de beproeving van spreekt. Dat is in de oven, op de plaat, in de pan. *“opdat de beproefdheid van uw geloof, veel kostbaarder dan die van goud, dat vergankelijk is en door vuur beproefd wordt, blijkt te zijn tot lof en heerlijkheid en eer bij de openbaring van Jezus Christus”* (1 Petr. 1:7).

Christus werd op velerlei wijzen beproefd en uit alle beproevingen kwam datgene tot uiting wat kon worden geofferd als iets allerheiligst. Het vuur in de oven, op de bakplaat en in de pan was een voorbereiding, voor wat op het altaar geofferd zou worden. Leviticus 2: 1-3 en geeft het karakter aan van de volmaakte Mens, ongeacht de omstandigheden. De daarop volgende verzen geven de beproevingen aan die Hij moest ondergaan. De koeken moesten op verschillende manieren worden bereid: gekneed, gemengd met olie, gezalfd met olie, in stukken gebroken en met olie begoten.

Gekneed en gemengd met olie spreekt van Zijn menselijke geboorte door de Heilige Geest. *“daarom ook zal dat Heilige dat geboren zal worden, Gods zoon worden genoemd, ”* (Luc. 1:35). zegt de engel Gabriël tegen Maria.

Gezald met olie; dat is de doop met de Heilige Geest in tegenwoordigheid van Johannes de Doper. Hij is gezald voor Zijn dienst onder de mensen.

*“Breek het in stukken, en giet olie daarop. Het is een graanoffer”* (Lev. 2:6). Het is alsof God elk van de delen afzonderlijk in ogenschouw neemt, die tezamen Christus vormden: Zijn woorden, Zijn daden, Zijn gedrag. Al wat Hij in detail was en wat gekenmerkt werd door de Heilige Geest zelf. We zien dat ook in de Evangeliën. Daar vinden we niet alleen de Persoon van Zoon des Mensen, maar ook Zijn volmaaktheid in geheel Zijn wandel, in Zijn gesprekken, in Zijn beslissingen; in één woord in elke facet van Zijn leven.

Hoe kostbaar is het om reeds in het Oude Testament omschreven te vinden wat er omgaat in het hart van Christus. Als wij ons willen bezighouden met Zijn genegenheden en met wat er in Zijn hart was dan getuigen de Psalmen daarvan. Daar zien wij

geopenbaard wat in Zijn hart is. Geen scheiding tussen Hem en God, zoals de voorhang die er was tijdens Zijn mensheid tussen Hem en de Zijnen. Een voorhang die opgeheven werd door het geloof in Christus. Men moet het geloof bezitten om Zijn heerlijkheid door Zijn mensheid heen te zien.

Twee dingen mochten niet in de vuuroffers. *“Geen enkel graanoffer dat u de HERE aanbiedt, mag met zuurdeeg bereid worden. Want u mag niets van wat met welk zuurdeeg of welke honing dan ook bereid is, als een vuuroffer voor de HERE in rook laten opgaan”* (Lev. 2:11). Eén ingrediënt moest er altijd in aanwezig zijn: *“Geen enkel graanoffer dat u de HERE aanbiedt, mag met zuurdeeg bereid worden. Want u mag niets van wat met welk zuurdeeg of welke honing dan ook bereid is, als een vuuroffer voor de HERE in rook laten opgaan. En alle offerande uws spijsoffers zult gij met zout zouten, en het zout des verbonds van uw God van uw spijsoffer niet laten afblijven; met al uw offerande zult gij zout offeren”* (Lev. 2:13). Het zout mocht in geen enkel offer ontbreken en er gold een absoluut verbod voor zuurdeeg voor alle offers, die op het altaar verbrand werden. Er was ook geen honing toegestaan al werd honing beschouwd als een uitstekend voedsel en mocht wel gegeten worden. Na Zijn opstanding heeft de Here Jezus ervan gegeten (Luc. 24:42, 43). *“Zij nu gaven Hem een stuk van een gebakken vis en van een honingraat. En Hij nam het en at het voor hun ogen.”*

Zuurdeeg is een beeld van de zonde. Het mag niet in verbinding komen met het offer. Het is het beginsel van het bederf van de menselijke natuur. En alles wat behoort tot die oude natuur heeft geen plaats in het offer. De beste gevoelens van edelmoedigheid, broederschap, zelfs onder de kinderen van God, alles wat tot die oude natuur behoort, al die dingen goed om te zien, horen niet thuis in de offers.

In de Here Jezus alleen was volmaakte heiligheid en geen voortbrengselen van de menselijke natuur. Als men tegen Hem zegt: *“Zie, uw moeder en uw broers en uw zusters daarbuiten zoeken u”*. dan zouden wij gezegd hebben: ‘Laat ze binnen komen’. *“Hij antwoordde hun en zei: Wie is mijn moeder en mijn broeders? En terwijl Hij hen, die om Hem heen zaten, rondom aankeek, zei Hij: Zie, mijn moeder en mijn broeders! Want wie de wil van God doet, die is mijn broeder en zuster en moeder”* (Marc. 3:34, 35).

Als het gaat om Zijn wandel en Zijn dienst, maakt Hij een einde aan uitingen, die ons natuurlijk voorkomen. Als er wijn ontbreekt in Kana waarschuwt de moeder van Jezus Hem: *“Zij hebben geen wijn”* (Joh. 2:3). Wat antwoord Hij haar: *“Wat heb ik met u te doen, vrouw?”* (Joh. 2:4). Dat is niet een uiting van de menselijke natuur Vervolgens zegt Maria in alle vertrouwen tot de dienstknechten: *“Wat Hij u ook zegt doe dat”* (Joh. 2:5). Maar als Zijn werk volbracht is toont Hij alles wat er in Zijn hart is voor deze moeder, die Hij aanbeveelt aan Zijn geliefde discipel in Joh. 19:27: *“Vrouw, zie, uw zoon.”* Daarna zegt Hij tegen Zijn discipel: *“Zie, uw moeder.”* Zijn loopbaan is geëindigd, het werk is

volbracht. Hij behoeft alleen Zijn Geest nog aan te bevelen in de handen van de Vader en geeft Zijn gevoelens de vrije loop. Geboren uit natuurlijke banden, die God heeft gevormd. Dat is de honing. *“Eet honig, mijn zoon! want hij is goed, en honigzeem is zoet voor uw gehemelte”* (Spr. 24:13). Maar er staat ook: *“Veel honigs te eten is niet goed; maar de onderzoeking van de heerlijkheid van zulke dingen is eer”* (Spr. 25:27).

Elk offer moest met zout bereid worden. *“Elke offergave van uw graanoffers moet u met zout bereiden. Het zout van het verbond met uw God mag u aan uw graanoffer niet laten ontbreken. Bij al uw offergaven moet u zout aanbieden,”* Het spreekt van duurzaamheid van het verbond en is bederfwerend. Het houdt in dat we moet ons afzonderen voor God en van alles wat bederf inhoudt. *“Want ieder zal met vuur gezouten worden”*. Deze tekst bevat een moeilijkheid. *“Het zout is goed; als nu het zout zouteloos wordt, waarmee zult u het smakelijk maken? Hebt zout in uzelf en houdt vrede onder elkaar”* (Marc. 9:49, 50). Ieder mens zal met vuur gezouten worden. Niet alleen de bozen. Het vuur spreekt van oordeel. Alleen het offer aan God gebracht heeft werkelijk kracht ons van het kwade te scheiden. Het oordeel door vuur wordt hier vergeleken met het zout dat het kwaad terzijde stelt om ons voor alle kwaad en bedervende invloeden te bewaren. Wij hebben het oordeel van God nodig dat in de vorm van tucht over ons komt. Maar er is geen kracht in dit oordeel, omdat het zout, dat toegevoegd wordt aan het offer de kracht heeft ons voor God te heiligen en het kwaad verhindert te naderen. Als wij met het offer verbonden zijn worden wij bewaard voor de invloed van het kwade. Dan zijn we het zout der aarde, zoals de Heer zegt in Matt. 5:13: *“U bent het zout van de aarde”*

De aanwezigheid van de kinderen van God in deze wereld verhindert dat het bederf zijn hoogtepunt beeikt. Het oordeel zal pas uitgevoerd worden als het zout van de aarde zal zijn weggenomen (2Tess. 2:6, 7). De kinderen van God moeten oppassen het zout niet te verliezen. Als we in onze wandel de afzondering tot het kwade niet handhaven wat is dan de zin van ons bestaan hier op aarde? *“U bent het zout van de aarde; als nu het zout smakeloos wordt, waarmee zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer voor dan om weggeworpen en door de mensen vertreden te worden”* (Matt. 5:13). De kinderen van God die, als het zout der aarde de smaak verloren hebben, zullen met voeten getreden worden door de mensen. Maar als we wandelen in afzondering dan zal de wereld ons misschien haten, maar zal onze aanwezigheid niet kunnen loochenen. Zij veracht evenwel de kinderen van God die hun smaak verloren hebben. Laten wij acht geven op Marc. 9:50b *“Hebt zout in uzelf en houdt vrede onder elkaar.”* Wij hebben vrede onder elkaar, als we het zout in ons hebben. Dat houdt in dat we ons ook af te zonderen hebben van het kwade in onszelf. Pas dan zal er een geest van vrede onder ons heersen en zullen onze betrekkingen tot elkaar naar de gedachte van God zijn. Het niet afgezonderd zijn van het kwaad

brengt twist onder ons teweeg. Sommigen hebben dit zout, anderen niet en uit deze toestand komt strijd voort. Als wij zout in onszelf hebben wandelen wij in het licht.

In Leviticus 2:14-16 gaat het niet over bijzondere gelegenheden waarop het bevolen was de eerste vruchten te offeren. Het is hier nog steeds een vrijwillig offer, dat op het altaar wordt geplaatst. *“En de priester moet een deel van de gebroken graankorrels en van de olie, met al de bijbehorende wierook, als gedenkoffer in rook laten opgaan. Het is een vuuroffer voor de HERE”* (Lev. 2:16). Het is het offer van Christus. Hij was de nieuwe aar. Hij was het groene hout. In beeld is Hij, het fijngewreven graan dat in het vuur is gebracht. Dat spreekt van het lijden dat Hij als de Zoon des mensen moest ondergaan. Hij is de enige die niet door het oordeel moest heengaan, omdat hij de volkomen zondeloze was. Toch is Hij door het oordeelsvuur gegaan in onze plaats. Tijdens Zijn leven was Hij als het fijngewreven graan dat aan het vuur geroosterd is. Hij stelde de aar voor van de hemelse akker. Hij was in beeld het overjarig koren van Kanaän, dat de Israëlieten hebben gegeten toen zij het beloofde land binnentrokken.

Wat is het wonderschoon de volmaaktheden van Christus te beschouwen die schitterden in die paar uren op het kruis!

### Leviticus 3

De eerste vijf hoofdstukken van Leviticus spreken over 5 offers. Deze vormen tezamen het geheel van de offers onder het oude verbond. Leviticus 6 en 7 beschrijven de wetten voor deze offers. Om een volledig beeld van de offers te krijgen moet men deze hoofdstukken tot het einde toe lezen. Dit is vooral van belang inzake het dankoffer, waarvan we de wet in Leviticus 7 vinden. Dit behandelt het dankoffer in al zijn bijzonderheden en betekenis. Het brandoffer was geheel voor God. Het stelt voor wat Christus deed voor God. Hij offerde zich op voor God om Hem te verheerlijken. Alleen God heeft er deel aan. Het is om zo te zeggen de maaltijd van God. Het spijsoffer werd niet in zijn geheel aan God geofferd. Zij die, als priesters, tot God mochten naderen in het heilige hadden er ook deel aan. Dit offer stelt Christus voor, geofferd op het kruis als de volmaakte mens. Wij hebben ook deel aan dit offer. Wij mogen ons voeden met Christus, die tot mens werd gemaakt; de volmaakte mens. Als wij ons niet met Hem voeden kunnen wij in deze wereld niet naar Gods welgevallen onze weg gaan. Christus heeft als de volmaakte mens ons een voorbeeld nagelaten waarin Hij God volledig heeft verheerlijkt. Zijn wandel werd gekenmerkt door volmaakte heiligheid en volmaakte afzondering van het kwaad. Al Zijn woorden waren volmaakt Op het ogenblik dat Hij op de proef werd gesteld op het vuur van het altaar, d. i. op het kruis van Golgotha, is Zijn offer als het ware opgestegen als een aangename geur voor God. Hij wordt ons voorgesteld als het brood uit de hemel neergedaald, het hemelse

manna, waarmee wij ons kunnen en moeten voeden met als doel Zijn Persoon in al Zijn volmaaktheid in deze wereld te openbaren.

Het derde offer, het dankoffer, is veel complexer dan de andere offers. De wet van dit offer is afzonderlijk beschreven in Leviticus 7 vanaf vers 11, omdat in Leviticus 3 alleen die zijde van het offer wordt beschreven die betrekking heeft op God. Hier is geen sprake van een deel voor de priester. Ook niet voor iemand anders. Hier is sprake van het dankoffer aan God geofferd, dat een aangename geur voor de HERE is. Het is voedsel, een vuuroffer voor de HERE (Lev. 3:11, 16).

In Leviticus 7 zien we dat er in het dankoffer niet alleen een deel was voor God, maar ook een deel voor de priesters. In het bijzonder voor de priester die het bloed van het offer had gesprenkeld (7:14). En er was ook een deel voor het volk dat het offer bracht. Er waren dus 4 delen.

Er is nog een heel belangrijk feit. Het dankoffer was van de drie offeranden het enige, dat niet werd geofferd als een op zichzelf staand offer. Het brandoffer en het spijsoffer werden onafhankelijk van elkaar geofferd. Terwijl het dankoffer werd geofferd zowel bij het brandoffer als bij het spijsoffer. *“De zonen van Aäron moeten dat dan op het altaar in rook laten opgaan, met het brandoffer dat op het hout op het vuur ligt. Het is een vuuroffer, een aangename geur voor de HERE”* (Lev. 3:5). *“Dit nu is de wet voor het dankoffer dat men aan de HERE moet aanbieden. Als iemand het als lofoffer aanbiedt, dan moet hij naast het lofoffer ongezuurde koeken aanbieden, met olie gemengd, ongezuurde platte koeken met olie bestreken en koeken van door elkaar gemengd meelbloem met olie gemengd. Bij de koeken moet hij als zijn offergave gezuurd brood aanbieden, samen met zijn lof- en dankoffer* (Lev. 7:11-13). Zo waren deze drie ingrediënten, in deze verzen genoemd, met elkaar verbonden. Zij geven ons de verklaring van wat het dankoffer inhield.

Als iemand gezegend was in zijn omstandigheden, kwam hij als dank een dankoffer offeren. Als iemand een gelofte gedaan had, kwam hij ook een dankoffer brengen.

Het was een vrijwillig offer, maar het was verbonden met dankzegging als een ernstige verplichting tegenover God. Het was bovendien een gemeenschappelijke maaltijd. Hij die offerde, nodigde zijn hele familie uit. Zij hadden gemeenschap met elkaar in het offer aan God gebracht. God kreeg er ook Zijn deel van. Hij kreeg het vet, de priesters de borst, de offeraar de rechterschouder en het volk kreeg de rest. *“Dit nu is de wet voor het dankoffer dat men aan de HERE moet aanbieden. Als iemand het als lofoffer aanbiedt, dan moet hij naast het lofoffer ongezuurde koeken aanbieden, met olie gemengd, ongezuurde platte koeken met olie bestreken en koeken van door elkaar gemengd meelbloem met olie gemengd. Bij de koeken moet hij als zijn offergave gezuurd brood*

*aanbieden, samen met zijn lof- en dankoffer”* (Lev. 7:30-33). In beeld betekent het nu de gemeenschap van de aanbidder, de priesters, met God de Vader en met Christus. Ze verenigen zich allen met elkaar in een gemeenschappelijke maaltijd vanwege dit offer. In één woord gezegd: dit is de eredienst; de verbinding van de gelovigen met de Vader en de Zoon en met elkaar

Er is geen bijzondere aanduiding w. b. het offerdier. Het wordt alleen voorgesteld als brandoffer. De betekenis is hier dezelfde als in Leviticus 1 en 3. Daarom kan deze maaltijd – voor ons de eredienst – niet gescheiden worden van het offer van Christus, die zich voor God heeft opgeofferd in het offer van de volmaakte mens. Hij is de aanleiding tot deze eredienst. Het is gegrond op het brandoffer. Het wordt in direct verband gebracht met het brandoffer en het spijsoffer. Hij is het onderwerp van de gemeenschap.

De bloedspreukeling op het altaar (Lev. 3:2). spreekt van het geofferde leven. In het bloed is het leven en op het altaar, d. i. op het kruis, heeft Christus Zijn leven aan God geofferd.

Het bloed werd niet dagelijks op het verzoendeksel gesprenkeld. Alleen op de Grote Verzoendag bracht de hogepriester, die op die dag in het heilige der heiligen binnenging, het bloed op het verzoendeksel.

Het bloed werd wel dagelijks geofferd op het brandofferaltaar. Niet op de grond, maar rondom het vuur op het vlakke deel dat het altaar vormde; het werd gelijktijdig verteerd met het slachtoffer.

Het bloed op het verzoendeksel spreekt van Christus dat in de opstanding in het heilige der heilige is gebracht door de gescheurde voorhang. Hebreeën 10:19, 20 zegt: *“Daar wij dus, broeders, vrijmoedigheid hebben om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus, langs de nieuwe en levende weg die Hij ons heeft ingewijd, door het voorhangsel heen, dat is zijn vlees”*. Het bloed wordt in Gods aanwezigheid gebracht. God neemt het aan en verklaart dat allen die naderen tot Hem zonder zonde zijn. De verzoening geldt voor alle mensen die naderen op de grondslag van dit geofferde bloed.

Van het vet wordt niets overgelaten. Het werd geheel aan God geofferd. Als het bloed het leven is, kan men van het vet zeggen dat het spreekt van de kracht van het leven, dat geheel aan God is gewijd. Het spreekt van kracht – men beoordeelt een dier naar zijn vet –, maar hier is het de inwendige kracht. Alle inwendige levenskracht van Christus was geheel voor God. Alle kracht van Zijn wezen werd gebruikt om God te verheerlijken als een aan God gewijd offer.

Dit hoofdstuk is dus belangrijk, omdat het gaat om de eredienst, die niet gescheiden kan worden van de gemeenschap. Bij het brandoffer wordt onder meer gesproken over vogels, omdat het daar gaat om de mate van waardering van het offer bij hem die offert; de waardering van de woorden: *“omdat Ik mijn leven afleg”* (Joh. 10:17). in relatie tot de zwakte van het offer van vogels. Maar in dit hoofdstuk gaat het om

gemeenschap. Er is geen sprake van vogels. De gemeenschap is het kenmerk van de eredienst. Er zijn verschillende manieren om een waardering uit te drukken. Het daalt af van een stier naar een lam en naar een geit. Maar als men ongeacht die keuze geen gemeenschap ervaart, dan is er in het geheel geen sprake van gemeenschap. De gemeenschap houdt in: samen genieten met de Vader van de Zoon.

Deze gemeenschappelijke maaltijd kennen we als het avondmaal. God heeft er Zijn deel, dat is Christus. De priesters en de aanbidders hebben er allen hun deel. Als brandoffer offerde men mannelijke en geen vrouwelijke dieren. Maar bij het dankoffer kan zowel het één als het ander geofferd worden. Ongetwijfeld, omdat het een gemeenschappelijke maaltijd is. Een maaltijd, waar allen deel aan hebben. Dit veronderstelt in zekere zin een mate van zwakheid gelet op het soort offerdier dat men offerde.

In Lev. 3:11 zien we alleen het deel voor God en daarom wordt gezegd: *“Het is voedsel, een vuuroffer voor de HERE.”* Deze uitdrukking *“voedsel, een vuuroffer”* is de letterlijke vertaling. Het voedsel vormt de maaltijd. Een eenvoudige maaltijd is samengesteld uit brood. Het brood is het deel van de HERE. Het belangrijkste doel van deze drie hoofdstukken is om ons het offer van Christus te laten zien als het deel van God. De grote lijn is dat het offer bestemd is tot een aangename geur voor de HERE. Het welbehagen van het hart van God is gelegen in het overgegeven leven van Christus en in het feit, dat in alle kracht van Zijn leven Christus zich geheel opgeofferd heeft aan God de Vader, die Hem gezonden heeft. Daar voedt God zich mee. Dat is de eeuwige vreugde van het hart van God. Die wordt niet alleen gevonden in de Zoon, die: *“dag aan dag Zijn bron van blijdschap was, te allen tijde spelend voor Zijn aangezicht”* (Spr. 8:30), maar ook in Hem, die neergedaald is in deze wereld vol ongerechtigheid en die God volmaakt heeft geëerd en verheerlijkt. En God heeft ons de vrijmacht gegeven gemeenschap te hebben met Hem, die Zijn vreugde uitmaakt.

In deze dikwijls herhaalde zin: *“De zonen van Aäron moeten dat dan op het altaar in rook laten opgaan, met het brandoffer dat op het hout op het vuur ligt. Het is een vuuroffer, een aangename geur voor de HERE”* (Lev. 3:5). zien wij dat het oordeel van God niet te scheiden is van het slachtoffer.

## Leviticus 4

Zond- en schuldoffer. Nu komen we tot de vierde categorie van de offers. We zien dadelijk een groot verschil tussen het zondoffer en de voorafgaande offers, die vrijwillig waren en die doen denken aan de vrijwillige offerande van Christus, die Zichzelf onberispelijk aan God heeft opgeofferd. Voor deze offers was dan ook niets voorgeschreven w. b. het offerdier. Het kon een stier, een schaap, een lam of een vogel zijn. Het werd overgelaten aan de waardering

van hem die kwam offeren. Dat was ook zo bij het spijsoffer. Maar in het zondoffer vinden we vastgelegd dat, als iemand zondigt, een slachtoffer is voorgeschreven dat niet willekeurig is. Voor de priester is een bijzonder slachtoffer voorgeschreven, zoals ook voor het volk, voor de overste van het volk en voor *“één persoon uit de bevolking van het land”* (Lev. 4:27). Wat dus vooral de zondoffers onderscheidt van de voorafgaande offers is, dat er steeds sprake is van een voorgeschreven slachtoffer, dat God kon erkennen vanaf het ogenblik dat het om de zonde ging. *“Het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt”* (Joh. 1:29). Dit is een belangrijk verschil.

Er zijn twee soorten van zonden, die een offer vereisen:

1. In Leviticus 4 de overtreding door afdwaling.
2. In Leviticus 5 de overtreding.

Het Woord van God maakt een groot verschil tussen beide soorten van zonden. De zonde door afdwaling omvat één soort zonde. De overtreding omvat er drie.

Wij vinden in Leviticus 4 en 5 niet alles wat betrekking heeft op de zondoffers. In Leviticus 16 is er ook sprake van. Daar staat het in verbinding met de Grote Verzoendag en wel in een absoluut bijzonder karakter, dat nergens anders wordt aangetroffen. We moeten drie offers voor de zonden onderscheiden:

1. waarover gesproken wordt in Leviticus 4 en 5;
2. van de Grote Verzoendag in Leviticus 16;
3. van de rode koe in Numeri 19.

De eerste zondoffers (Lev. 4, 5) zijn die door afdwaling en bestaan hierin, dat men een gebod van de wet heeft overtreden (Lev. 4:2, 13, 22, 27). Het is steeds hetzelfde patroon; het is een zonde, die bedreven is zonder dat de zondaar er kennis van heeft vanwege zijn slechte natuur, tegen één van de geboden van de wet des Heren. Wat ons hier wordt voorgesteld betreft niet de overtreding van een zondaar die kennis van het heil heeft. Het betreft iemand die in verbinding met God is gebracht. Het volk werd erkend als staande in verbinding met God en de priester handhaafde deze verbinding. Als iemand onder de wet God erkende en hij zondigde willens en wetens dan was er geen vergeving voor hem mogelijk. Alleen de zonde door afdwaling kon verzoend worden. Niets kenmerkt de verschrikkelijk toestand beter van een gelovige onder de wet, dan het feit geen enkele uitredding te hebben als hij willens en wetens zondigde. God heeft destijds in Zijn barmhartigheid voor het ogenblik zonden bedekt, wachtend op het offer van Christus.

Onder de wet werd de Israëliet geconfronteerd met de geboden van God. Zijn natuurlijk hart verleide hem tot zonde. Hij zondigde voortdurend en zou onophoudelijk uitgesloten moeten worden of ter dood gebracht. In Hebr. 10:26–29 vinden wij een duidelijke tegenstelling. Onder de genade is er maar één moedwillige zonde, die in deze verzen wordt genoemd. Voor de Joden uit het Jodendom was dit de

moedwillige zonde, dat zij het bloed van Christus onrein achtten, dat voor hen vergoten was. Als zij terugkeerden tot die dingen, die zij verlaten hadden, bleef er geen slachtoffer voor de zonde meer over. Wat een belangrijk verschil tussen de wet, die elke moedwillige zonde veroordeelt en de genade, die er maar één veroordeelt!

Leviticus 4 wordt in twee delen opgesplitst:

1. de zonde door afdwaling van de gezalfde priester (vs. 3) - als dit woord gebruikt wordt betekent het altijd de hogepriester – en de zonde van het volk door afdwaling.
2. de zonde door afdwaling van de overste van het volk en die van enig mens uit het volk van het land.

In het eerste geval, als het ging om de hogepriester of het volk, werd het bloed van het slachtoffer in de tabernakel gebracht. Niet in het heilige de heiligen, waar de ark stond, want daar ging de hogepriester maar één keer per jaar naar binnen op de Grote Verzoendag. Nu bleef hij staan vóór het voorhangsel en het bloed van het zondoffer werd gesprengd vóór het voorhangsel. Men bracht het bloed zo dicht mogelijk onder Gods oog. Zeven keer, d. w. z. een volledige bediening, vond een besprenkeling plaats door de priester voor het aangezicht van de HERE. De ogen des Heren moesten het bloed zien aan de ingang van het heiligdom. Daarna bracht de priester het bloed aan op de horens van het reukofferaltaar. Als het ging om de hogepriester of het volk was hij verplicht dat zo te doen. Het overige van het bloed werd naar het brandofferaltaar gebracht en geheel uitgegoten. Dit is het tweede kenmerk van deze eerste categorie offers.

Het derde grote kenmerk is, dat het lichaam van het offerdier geheel verbrand werd buiten de legerplaats. *“Want van de dieren waarvan het bloed voor de zonde door de hogepriester in het heiligdom gedragen wordt, daarvan worden de lichamen buiten de legerplaats verbrand”* (Hebr. 13:11).

In het tweede geval bracht men het bloed van het slachtoffer niet in het heiligdom en het lichaam werd gegeten. Daar ging het om de oversten van het volk en van een persoon uit de bevolking van het land. Het bloed werd dus niet in het heiligdom gebracht en het lichaam niet buiten de legerplaats verbrand. De priester deed het bloed op de horens van het brandofferaltaar.

Dit zijn de twee voornaamste kenmerken van deze twee categorieën van offers. Het allerergst was de zonde van de hogepriester. Hij, die de tussenpersoon was tussen God en het volk, mocht niet zondigen door afdwaling en als hij zondigde wie moest hem dan zijn zonde laten zien? Hij moest die zelf erkennen, want het werd aan zijn eigen verantwoordelijkheid overgelaten. Hij stond op een plaats zo dicht bij God, dat hij niet mocht zondigen. Over het volk wordt gezegd in Lev. 4:14: *“en als de zonde die zij daartegen begaan hebben, bekend is geworden”* En over een overste en over iemand uit het volk in Lev. 4:23, 28: *“of als zijn zonde,*

*die hij daartegen begaan heeft, hem later bekendgemaakt wordt.”* Maar voor de hogepriester vinden we niet iets dergelijks. Hij stelde Christus voor en werd als gevolg daarvan niet beschouwd als zondaar. Maar hij was een mens en als mens kon hij zondigen.<sup>2</sup> Hij was verplicht offers voor zichzelf te brengen. Zijn zonde, hoewel door afdwaling begaan, was bijzonder ernstig. Van het ogenblik af dat hij belast was om de betrekkingen tussen het volk en God te handhaven door zijn tussenkomst op het reukofferaltaar was er, als hij zondigde, geen gemeenschap mogelijk met God; dan was hij verplicht het bloed op het brandofferaltaar te brengen, opdat de gemeenschap kon worden hersteld. Dit offer moest altijd weer opnieuw plaatsvinden.

Een zonde verhindert de gemeenschap met God, maar het bloed van Christus is eens en voor altijd geofferd. Christus bewerkte de verzoening voor onze zonden en is tegelijkertijd onze Voorspraak. Het was dus de verantwoordelijkheid van de priester zijn zonde te erkennen. Als beeld van Christus had hij die niet moeten begaan en niemand kon hem tot die erkenning brengen. Zijn positie in de nabijheid bij God had hem tot het inzicht moeten brengen: de zonden die de mensen door afdwaling begaan zal ik niet doen. Hieruit volgt: hoe dichter bij God, des te minder men zondigt.

Degene die gezondigd had moest de hand op de kop van de stier, de bok of de geit leggen. In alle gevallen van de offers die we al bekeken hebben plaatste de offeraar zijn hand op de kop van het slachtoffer. Maar de betekenis is hier bij het zondoffer heel anders. Bij het brandoffer maakte de aanbieder zich één met het slachtoffer, zodat hij voor God aangenaam werd vanwege de aangename geur van het offer en de volmaaktheid ervan en werd, hem ten goede, verzoening bewerkt. Maar bij het zondoffer, waar geen sprake was van een aangename geur voor God, zei men eigenlijk door de hand op de kop van het slachtoffer te leggen: ik vereenzelvig mij met het slachtoffer; mijn zonden leg ik op het dier. Kort samengevat kun je zeggen: bij het brandoffer zien we de vereenzelviging van de aanbieder met het slachtoffer tot verzoening; bij het zondoffer vinden we het slachtoffer vereenzelvigd met de zondaar, tot zonde gemaakt voor hem. Als de gemeenschap met God was verbroken waren ook de betrekkingen met Hem verbroken. Het bloed moest vóór het voorhangsel worden gebracht, . Daar stelde de hogepriester zichzelf en het volk voor Gods aangezicht. Daarna moest het bloed uitgegoten worden op het brandofferaltaar, de persoonlijke ontmoetingsplaats tussen de mens en God. God betoonde Zijn

---

<sup>2</sup> *“Want iedere hogepriester die uit mensen wordt genomen, wordt voor mensen aangesteld in de dingen die God betreffen, opdat hij zowel gaven als slachtoffers voor de zonden offert. Hij kan toegeeflijk zijn jegens de onwetenden en dwalenden, omdat hij ook zelf met zwakheid omvallen is; en wegens deze zwakheid moet hij, evenals voor het volk, ook voor zichzelf offeren voor de zonden.”* (Hebr. 5:1-3)



lankmoedigheid en bewilligde erin de gemeenschap te herstellen vanwege het vergoten bloed, dat een beeld is van het offerbloed van Christus. Dit offer is het, daar het spreekt van verontreiniging door de zonde (Christus werd voor ons tot zonde gemaakt), dat het oordeel van God noodzakelijk maakte, en door de uitmuntendheid van het slachtoffer, Christus, genoegzaam was voor God.

Als er een verbinding bestaat tussen het brandoffer, spijsoffer en dankoffer, vinden wij ook een verbinding tussen zondoffer en dankoffer. In beide werd het vet, de kracht van het leven en van de wil van de mens, op het altaar geofferd en steeg op als een offer van aangename geur voor de HERE. Dat wordt in Lev. 4:31 maar één keer gezegd. De kracht en de wil in het hart van Christus kon niet anders dan aangenaam zijn voor God. Maar aan de andere kant houdt het ons bezig wat het Woord hierover zegt en wat de gedachte aan een aangename reuk kan wegnemen, omdat onze zonden op het slachtoffer werden overgedragen. God oordeelde die zonden en dit kon vanaf het ogenblik dat het slachtoffer tot zonde gemaakt was toch geen aangename geur voor Hem zijn?

Nadat het vet geofferd was werd alles van het slachtoffer verbrand buiten de legerplaats. Het werd als onrein beschouwd, hoewel allerheiligst. *“Daarom heeft ook Jezus, opdat Hij door zijn eigen bloed het volk zou heiligen, buiten de poort geleden”* (Hebr. 13:12).

Het gehele slachtoffer werd op een reine plaats, waar men ook de as van de offers uitstrooide, op hout met vuur verbrand. Dit geeft ons een indruk van wat de zonde voor God betekende.

Het zondoffer is onderscheiden van het schuldoffer. Het eerste werd geofferd voor een overtreding tegen de wet. Hij, die een bevel van God overtrad, moest de toevlucht nemen tot het zondoffer. Maar onder de wet gold het zondoffer alleen voor hen, van wie de zonde niet opzettelijk was verricht. Het schuldoffer betrof hen die willens en wetens zondigden en moesten worden afgesneden van alle gemeenschap met het volk. Er waren twee zonden door afdwaling begaan die de gemeenschap met God verbraken: die van de hogepriester en die van het volk. Het offer was hetzelfde en het bloed moest op dezelfde manier gebracht worden en in beide gevallen, werd het slachtoffer geheel buiten de legerplaats verbrand.

*“Want zo'n hogepriester paste ons ook: heilig, onschuldig, onbesmet, gescheiden van de zondaars en hoger dan de hemelen geworden”* (Hebr. 7:27), die het bloed van de verzoening geofferd heeft en ingegaan is in het heiligdom, met een offer eens voor altijd gedaan door zichzelf op te offeren. En deze volmaakte Hogepriester, de Zoon van God, heeft het niet nodig iets voor Zichzelf te offeren.

Als we Lev. 4:13, waar het hele volk zonder opzet heeft gezondigd, toepassen op de Gemeente, dan betekent dit eveneens een algehele en volledige verbreking van de gemeenschap met God. Deze

gemeenschap moet hersteld worden, niet door vernieuwing met de besprenkeling van bloed, maar door de wassing van het water door het Woord (Ef. 5:26); door de dienst van de Hogepriester, die zich als mens vernederd heeft om onze voeten te wassen. Door de dienst van Jezus Christus, de Rechtvaardige, die voortdurend ten behoeve van ons bij God aanwezig is. Zonder tussenkomst van onze hemelse Hogepriester, om de gemeenschap te herstellen, is er geen gemeenschap mogelijk tussen de Gemeente en God.

In de beide nu volgende gevallen:

- Leviticus 4:22-26 (een vorst heeft gezondigd zonder opzet).
- Leviticus 4:27-35 (iemand uit het volk van het land heeft gezondigd zonder opzet).

is er geen sprake van bloed gesprenkeld op het gouden reukofferaltaar vóór het voorhangsel. Het gevolg hiervan is dat het lichaam van het slachtoffer niet buiten de legerplaats wordt verbrand, maar dat het wordt gegeten door de priesters. Er zijn dus gevallen waar het zondoffer voedsel wordt voor de priesters. Hieruit moeten wij afleiden dat, als een persoon zondigde in de gemeente van Israël, de gemeenschap met God niet werd verbroken. De Heilige Geest zal bedroefd worden, het kwaad zal aan het licht komen en worden geoordeeld. Daarom wordt het gouden reukofferaltaar hier niet genoemd. Het altaar van de gemeenschap komt niet in het geding. Het bloed wordt gestreken op de horens van het brandofferaltaar en uitgegoten aan de voet van het altaar tot een getuigenis dat het offer is aangenomen. Hij, die gezondigd heeft, kan persoonlijk hersteld worden in de gemeenschap met God.

Dikwijls wordt in het Woord, het slachtoffer verward met het altaar. Psalm 84:4 “Uw altaren” betekent niet het gouden en het koperen altaar, maar de slachtoffers, die zich op dit laatstgenoemde altaar bevinden. Zo is het ook in Hebr. 13:10 *“Wij hebben een altaar waarvan zij die de tabernakel dienen, geen recht hebben te eten;”* Het koper spreekt van de gerechtigheid van God die zich bezighoudt met de zonde. Het spreekt van het kruis en op dat kruis hing een slachtoffer.

In het zondoffer was één deel een aangename geur voor de HERE (Lev. 4:31). Een deel dat altijd een aangename geur behield onder alle andere delen: het vet. Alles kon niet tot een aangename geur opstijgen, omdat het de plaats betrof waar de Here Jezus tot zonde werd gemaakt. De zonde was iets afschuwelijks in de ogen van God en God moest dat oordelen. Maar dit offer van het vet van het slachtoffer, dat zich in al Zijn kracht opofferde, was een aangename geur, die tot God opsteeg.

## Leviticus 5

Het eerste vers van hoofdstuk vijf moet niet terzijde gesteld worden alsof het een opzettelijke overtreding

betrof die geen offer toeliet. Maar als de persoon die de vervloeking hoort, gezien heeft of te weten is gekomen en het niet vertelt, dan draagt hij zijn ongerechtigheid. Men dient ook in dit verband vers 17 en het einde van vers 18 te lezen *“en het zal hem vergeven worden.”* Laten we deze teksten niet van elkaar scheiden.

In vers 2 betreft het een ander geval. Waar in het eerste vers het een vervloeking betreft, gaat het in het tweede vers over iets onreins dat hij heeft aangeraakt en het niet heeft geweten en is daarom toch onrein en schuldig. In vers 3 betreft het iemand die verontreinigd wordt en het niet wist, maar het later te weten komt en daarom toch schuldig is. In het vierde vers gaat het om iemand die ondoordacht zweert en voor wie dit aanvankelijk verborgen is, maar als hij het later te weten komt, dan is hij toch schuldig.

In deze vier gevallen zal iemand, nadat hij zijn zonde heeft beleden, het offer moeten brengen voor de zonde. Er wordt pas over het offer gesproken na de opsomming van de vier overtredingen. Ondanks dit strenge woord van het eerste vers: *“zo zal hij zijn ongerechtigheid dragen”* zien we dat er ook een offer is voor de eerste overtreding.

Als er sprake is van overtredingen is er altijd een offer nodig. Het betreft de ernst van de zonde.

In deze eerste paragraaf vinden wij overtredingen die het geweten treffen: verontreiniging, meened, lichtzinnige woorden. Allemaal overtredingen die door het natuurlijk geweten veroordeeld worden. Het is belangrijk de gradatie te zien. De ernstigste is de eerste. Het is hier niet zo als in Leviticus 4, waar men zich niet bewust was van zijn zonde en die men later leerde erkennen. Hier is men er zich van het begin af aan van bewust en kan men zich niet op onwetendheid beroepen.

Als een man als getuige verscheen voor de rechter en de laatste hem een eed wilde laten afleggen, liet hij hem zweren de waarheid te spreken en van dat ogenblik af moest men antwoorden. De hogepriester Kajafas zei tot de Here Jezus: *“Ik bezweer U bij de levende God, dat U ons zegt of U de Christus bent, de Zoon van God! Jezus zei tot hem:”U hebt het gezegd”* (Matt. 26:63). De Here hoorde het woord van bezwering van de hogepriester en antwoordde.

Als hij, die de overtreding had begaan, geen geit kon offeren kon hij twee tortelduiven of twee jonge duiven offeren. Eén voor de zonde, de ander tot brandoffer. Als zijn middelen daartoe niet toereikend waren, offerde hij het tiende deel van een efa meelbloem, d. w. z. een niet bloedig offer. Dit wijst altijd op de waardering die de persoon die gezondigd heeft toont voor het offer. Veel aanbidders komen niet verder dan het 10<sup>e</sup> deel van de efa meelbloem. Zij zien in het offer van Christus de volmaakte mens op het kruis. Maar de waarde van het bloed gaat veel verder dan zij beseffen. Toch wordt dit offer aangenomen. Vanaf het ogenblik

dat het gaat om een offer door God opgelegd, laat Hij de ruimte aan hem, die de overtreding begaat, tot de keuze van het offer. Hij neemt het aan om de waarde die het heeft voor Hem. Het betreft Christus die, al heeft Hij maar geringe waarde in de ogen van hem die gezondigd heeft, alle volmaaktheid bezit in de ogen van God.

Omdat het ging om een offer van overtreding kon dat ook niet tot een aangename geur opstijgen voor de HERE. Daarom wordt gezegd dat er geen olie en geen wierook op gedaan mocht worden.

Leviticus 5:14-19 spreekt over zonden begaan tegen de heilige dingen van de HERE. Het betreft dan altijd de zonde zonder opzet. De zonde tegen de heilige dingen vereist een offer voor de overtreding. In vers 17 betreft het de zonde van een overtreding tegen één van de geboden en al geschiedde het in onwetendheid dan was men toch schuldig en moest men zijn ongerechtigheid dragen.

In Leviticus 6:1-7 vinden wij de derde categorie van zonden en wel de zonde tegen de naaste. Liegen tegen zijn naaste is tegelijkertijd ontrouw plegen tegen de HERE.

In het Oude Testament zien wij dikwijls mannen Gods en heilige vrouwen leugens spreken. Het Woord spreekt erover zonder het te benadrukken. Dat kunnen leugens zijn om het volk van God te redden of het kwaad af te wenden van een beminde des Heren. Leugens, nuttig om de zaak van God, voor zover je dit zo mag zeggen, te dienen. God gaat daaraan voorbij zonder te zeggen dat Hij dat afkeurt. Men moet niet vergeten dat toen de volle waarheid nog niet aan het licht was gebracht. *“Want de wet is door Mozes gegeven; de genade en de waarheid zijn door Jezus Christus geworden”* (Joh. 1:17). God had nog niet ten volle Zijn gedachte over alle dingen geopenbaard. Later verdraagt Hij die dingen niet meer die Hij eertijds verdroeg. *“Ligt niet tegen elkaar, daar u de oude mens met zijn daden hebt uitgedaan en de nieuwe hebt aangedaan”* (Kol. 3:9). De genade verdraagt het niet, omdat ze ons heeft geopenbaard wat de nieuwe mens is.

Leviticus 6:1, 2 spreekt alleen over leugens ten eigen voordeel. Dit betekent trouwbreuk tegen de HERE. Er is daar sprake van iemand die willens wetens niet alleen gelogen heeft, maar onder ede heeft bevestigd, dat hij niet gedaan heeft, waarvan men hem beschuldigt. De schuldige moest zijn offer tot de HERE brengen voor de overtreding. *“En het zal hem vergeven worden”* (Lev. 6:7).

Dat was een voorziening van de genade van God, onder de wet die het mogelijk maakte te ontkomen aan het onmiddellijke oordeel van God.

---

Oorsprong: Le Messenger Evangélique 1943-20

Titel: Les sacrifices

Oude Sporen 2012

